

1 תקנות הספנות (כלי שיט) (בניה ורכישה של כלי שיט ומשכנתאות עליהם), התשס"ב-2002

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 14 ו-111 לחוק הספנות (כלי שיט), התש"ך-1960 (להלן - החוק), באישור שר האוצר לפי סעיף 39ב לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת לפי סעיף 1(ב) לחוק-יסוד: משק המדינה, סעיף 48(א) לחוק-יסוד: הממשלה, וסעיף 2(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, אני מתקין תקנות אלה:

פרק ראשון: פרשנות

1. הגדרות

[תיקונים: התשס"ו, התשס"ז (מס' 3)]

בתקנות אלה -

"אופנוע ים" - כהגדרתו בתקנות הספנות (ימאים) (משיטי כלי שיט קטנים), התשנ"ח-1998;

"אישור הנדסי" - אישור הנדסי לביצוע פעולה שנתן המהנדס הראשי לפי תקנה 4;

"אישור פעולה" - אישור פעולה בכלי שיט שנתן המנהל לפי תקנה 5;

"אניה" - כלי שיט המונע בכוח מנוע, שנתקיים בו אחד מאלה:

(1) אורכו המרבי עולה על 24 מטרים;

(2) הוא מורשה להסיע יותר משנים עשר נוסעים בהפלגה שמחוץ למימי החופין של ישראל, ובים סוף -

דרומה מקו רוחב 29 מעלות 27 דקות צפון;

"ארבה" - כלי שיט שאין לו אמצעי הנעה עצמאיים המשמש להובלת סחורות ואינו משמש למגורים אלא לצורך תפעול;

"ארגון מוכר" - חברה או תאגיד החבר באיגוד חברות הסיווג הבין-לאומי (iacs) והמוכרת על ידי ארגון הספנות הבין-לאומי (אימ"ו);

"בעל כלי שיט" - לרבות סוכן או מי שרשום בפנקס הרישום כבעל כלי שיט, מי שכלי השיט נמצא בחזקתו או בשליטתו, וכן מזמין כהגדרתו בתקנות אלה;

"גוררת" - כלי שיט שנתמלאו בו כל אלה:

(1) המנהל אישר אותו ככשיר לשמש גוררת;

(2) תפוסתו אינה עולה על 500 טון;

(3) עוצמת המנועים המשמשים להנעת כלי השיט עולה על 370 קילו-ווט;

"הוראות המהנדס הראשי" - הוראות אשר מפרסם המהנדס הראשי בהתאם לתקנה 8;

"המהנדס הראשי" - מהנדס אניות ראשי ברשות הספנות והנמלים;

"הנדסאי ימי" - אדם הרשום בפנקס ההנדסאים לפי חוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח-1958 (להלן - חוק המהנדסים), במקצוע הנדסאי בתחום הימי או המכונות, או אדם העוסק בתחום תכנון או בניית כלי שיט והוא בעל

ניסיון של חמש שנים לפחות, ואשר המהנדס הראשי הכיר בו כהנדסאי לצורך תקנות אלה;

"חוזה" - חוזה לביצוע בניה של כלי שיט, חוזה לביצוע המשך הבניה, חוזה לביצוע תיקונים במבנה או מכונותיו של כלי שיט, חוזה לרכישת כלי שיט שאינו רשום במרשם הישראלי וחוזה לרכישת כלי שיט שקיבל פטור מרישום בהתאם להוראות החוק הכל לפי הענין;

"כלי שיט" - כלי שיט החייב לפי החוק ברישום במרשם הישראלי לרבות כלי שיט החייב ברישום והופטר ממנו וכן כלי שיט אחר בבעלות תאגיד ישראלי כהגדרתו בחוק, אזרח ישראלי או תושב קבוע בישראל, או שהוא בשליטה של אחד מאלה, ולרבות כלי שיט שבבניה ומיועד להירשם במרשם הישראלי או לקבל פטור מרישום;
"כלי שיט מסחרי" - סירה, ספינה או כלי שיט אחר שאיננו כלי שיט פרטי;
"כלי שיט פרטי" - סירה, ספינה או כלי שיט אחר המשמשים למטרות פרטיות כגון ספורט ופנאי, ואינם משמשים למטרות עבודה, רווח או מטרות מסחריות אחרות, והמוגבלים ברישיון השיט לייעוד "פרטי נוסעים";
"מהנדס ימי" - מי שרשום כמהנדס אניות או כאדריכל ימי או כמהנדס מכונות ימי בפנקס המהנדסים והאדריכלים המתנהל לפי חוק המהנדסים והוא בעל ניסיון של שלוש שנים לפחות כמהנדס ימי;

"מזמין" - כל אחד מאלה:

- (1) מזמין בניית כלי שיט;
- (2) רוכש כלי שיט שהוא בתהליך בניה;
- (3) בונה כלי שיט על שמו;
- (4) רוכש כלי שיט שלא היה חייב ברישום במרשם הישראלי;
- (5) המזמין שינוי או משנה באורח ניכר את ממדי כלי השיט, יכולת ההובלה שלו, ייעודו, תכונותיו או את מערכת ההנעה שלו;

"מנהל" - סגן מנהל הרשות לעניינים טכניים לגבי אניה, גוררת, ספינת מכמורת וספינת נוסעים בשכר או הממונה הארצי על כלי שיט קטנים לגבי כל כלי שיט אחר;
"מנהל הרשות" - מנהל רשות הספנות והנמלים במשרד התחבורה, לרבות אדם שהוא הסמיך לענין תקנות אלה;
"משכנתה" - משכנתה על כלי שיט או על חלק ממנו;
"נציג" ו"רשם" - כהגדרתם בחוק;

"סירה" - כלי שיט שאינו אניה או גוררת או ספינה או ארבה או אופנוע ים ואורכו עד 7 מטרים;
"ספינה" - כלי שיט העשוי לשוט שאינו אניה או גוררת או ארבה ואורכו המרבי מעל 7 מטרים ולא יותר מ-24 מטרים;

"ספינת מכמורת" - ספינה העוסקת או המיועדת לעסוק בדיג מכמורת;
"ספינת נוסעים בשכר" - ספינה המסיעה או המיועדת להסיע יותר מ-12 נוסעים בשכר במימי החופין של ישראל, ובים סוף צפונה מקו רוחב 29 מעלות 27 דקות צפון;
"ספר מפרטים" (specification book) - פירוט נתונים של כלי שיט והאבזרים שבו;
"פעולה בכלי שיט" - כל אחד מאלה:

- (1) הזמנת בניה של כלי שיט;
- (2) ביצוע בניה של כלי שיט;
- (3) ביצוע שינויים במבנה או במכונות של כלי השיט;
- (4) שינוי ייעוד של כלי שיט;
- (5) רכישת כלי שיט במהלך בניה;
- (6) רישום כלי שיט לראשונה במרשם כלי השיט הישראלי לפי החוק;

"שטר משכנתה" - שטר משכנתה, לרבות שטר הגדלת משכנתה, כאמור בסעיף 55 לחוק, שטר העברת משכנתה כאמור בסעיף 58 לחוק, שטר תיקון משכנתה כאמור בסעיף 66 לחוק ושטר פדיון משכנתה, כאמור בסעיף 67 לחוק, הערוך לפי הוראות הפרק השלישי;
"השר" - שר התחבורה, לרבות אדם שהוא הסמיך בכתב לענין תקנות אלה, כולן או מקצתן.

פרק שני: אישורים

2. אישור הנדסי ואישור פעולה

[תיקונים: התשס"ג, התשס"ו, התשס"ז (מס' 3)]

(א) בעל כלי שיט לא יבצע ולא ירשה לאחר לבצע פעולה בכלי שיט אלא לאחר קבלת אישור הנדסי ואישור פעולה, כמפורט בתקנות אלה, ובהתאם לתנאי האישורים האמורים.

(ב) לא ינתן אישור הנדסי או אישור פעולה לגבי רישום כלי שיט לראשונה במרשם כלי השיט הישראלי, או לגבי שינוי ייעוד של כלי שיט, אם גיל כלי השיט בעת הגשת הבקשה לאישור פעולה הוא -

(1) שנתיים באופנוע ים;

(2) חמש שנים בסירה;

(3) שמונה שנים בכלי שיט מסחרי שאורכו המרבי עולה על 7 מטרים ואינו עולה על 36 מטרים;

(4) עשר שנים בכלי שיט פרטי שהוא ספינה.

(ג) על אף האמור בתקנת משנה (ב), רשאי מנהל הרשות, בהתייעצות עם המהנדס הראשי והמנהל, להתיר מתן אישור הנדסי או אישור פעולה לגבי רישום כלי שיט לראשונה במרשם כלי השיט הישראלי או לגבי שינוי ייעוד של כלי שיט, למעט שינוי ייעוד כלי שיט מכלי שיט פרטי לכלי שיט המיועד להסיע בשכר יותר מ-12 נוסעים, אם גוף כלי השיט ומערכתיו במצב תקין, והוא שוכנע כי רישום כלי השיט במרשם הישראלי או שינוי ייעודו, לפי הענין, אין בו כדי לגרום לפגיעה בבטיחות השיט, ובלבד שהתקיים אחד מאלה:

(1) בעל כלי השיט החל בביצוע הפעולה בכלי השיט לפני יום כ"ג באדר התשס"ב (7 במרס 2002);

(2) כלי השיט היה פטור מרישום לפי סעיפים 104 או 105 לחוק;

(3) מתקיימת נסיבה מיוחדת אחרת המצדיקה מתן אישור פעולה או אישור הנדסי.

3. אישור הנדסי

בקשה לאישור פעולה, יגיש בעל כלי השיט למהנדס הראשי, לצורך קבלת אישור הנדסי, לפי הטופס שבתוספת הראשונה, ואליה יצורפו המסמכים האלה:

(1) חוזה;

(2) תכניות כלליות של כלי השיט, תכניות בטיחות, תרשימי מערכות, חישובי יציבות למצבים שונים, אישור לתקינות הגוף והמנוע, ספר מפרטים;

(3) תיאור מפורט לביצוע התחזוקה, הרתיקה וההפעלה המתוכננים של כלי השיט;

(4) אישור ארגון מוכר, מהנדס ימי או הנדסאי ימי למסמכים המפורטים בתמיכה לבקשה.

4. סמכויות המהנדס הראשי

(א) המהנדס הראשי רשאי -

(1) לתת אישור הנדסי, לכלול בו תנאים, או לסרב לתת אישור הנדסי;

(2) לדרוש מבעל כלי השיט הודעות, תכניות, תרשימים או פרטים נוספים;

(3) להורות על הפסקת בנייתו של כלי שיט או ביצוע שינויים בו, לפי הענין, אם לדעתו הבניה או הביצוע אינם בהתאם לאישור ההנדסי שנתן;

(4) להורות שפעולה בכלי השיט תבצע בפיקוח מהנדס ימי או הנדסאי ימי או ארגון מוכר, ובלבד שזהות הגורם המפקח תהיה בהסכמת המנהל;

(5) בנסיבות מיוחדות לתת אישור הנדסי, גם אם לא צורפו לבקשה המסמכים המנויים בתקנה 3.

(ב) בטרם יחליט המהנדס הראשי שלא לתת אישור הנדסי כאמור בתקנת משנה (א)(1), ייתן למבקש הזדמנות להביא לפניו את טענותיו.

5. אישור פעולה

- (א) ניתן אישור הנדסי לפי תקנה 4, ונתמלאו כל התנאים שנכללו בו, תועבר הבקשה לאישור פעולה למנהל.
- (ב) המנהל רשאי לתת אישור פעולה, להתנות את אישורו בתנאים, או לסרב לתת אישור פעולה.
- (ג) המנהל רשאי, כתנאי למתן אישור פעולה -
- (1) לדרוש מבעל כלי השיט להתקין בכלי השיט ציוד ואבזרים הנחוצים לצורך בטיחות השיט;
- (2) לדרוש מבעל כלי השיט כל תעודה בין-לאומית הנדרשת מכוח כל אמנה בין-לאומית לעניני ספנות שישראל צד לה, ורשאי הוא לדרוש כי תעודה כאמור תוצא בידי ארגון מוכר;
- (3) להחזיר את הבקשה לאישור פעולה לבחינה מחודשת של המהנדס הראשי, אם הדבר נחוץ בשל דרישות המנהל לפי פסקאות (1) ו-(2).
- (ד) לא ייתן המנהל אישור פעולה, אלא אם כן ניתן לגביה אישור הנדסי.
- (ה) בטרם יחליט המנהל שלא לתת אישור פעולה כאמור בתקנת משנה (ב), ייתן למבקש הזדמנות להביא לפניו את טענותיו.

6. מילוי תנאי אישור

מי שקיבל אישור הנדסי או אישור פעולה, המותנים בקיום תנאים, חייב למלא אחר התנאים שנקבעו.

7. ערר

(תיקון התשס"ו)

- (א) ערר על החלטת המהנדס הראשי או על החלטת המנהל יוגש למנהל הרשות לא יאוחר מ-30 ימים מקבלת ההחלטה.
- (ב) מנהל הרשות ייתן את החלטתו בערר בתוך שבוע ימים מיום הגשתו.
- (ג) החלטת מנהל הרשות בערר היא סופית.

8. הוראות המהנדס הראשי

במסגרת הסמכויות המסורות למהנדס הראשי לפי תקנות אלה, רשאי הוא לפרסם הוראות בדבר הדרישות ההנדסיות מכלי שיט, הכל בהתאמה לסוגי כלי השיט השונים.

9. איסור השטה

לא ישיט אדם כלי שיט אלא לאחר שנתמלאו לגביו הוראות תקנות אלה.

10. בדיקות

המהנדס הראשי, המנהל, או מי שמונה בידם, רשאים לעלות על כלי שיט בכל עת, כדי לבדוק קיום הוראות פרק זה.

פרק שלישי: משכנתאות על כלי שיט

11. עריכת שטר משכנתה

שטר משכנתה יהיה ערוך לפי הטופס המתאים שבתוספת השניה.

12. רישום

לא יוגש ולא יתקבל שטר משכנתה לרישום, ולא יירשמו לפיו משכנתה, העברת משכנתה, תיקון משכנתה, הגדלתה או פדיונה, אלא אם כן הוא ערוך כאמור בתקנה 11 ולאחר שאומתו החתימות עליו לפי פרק זה.

13. אימות חתימות

לא יאשר הרשם או הנציג את שטר המשכנתה, ולא יאמת את חתימות החותמים עליו, אלא אם כן הם מוכרים לו אישית או לאחר שזיהה אותם, להנחת דעתו, וכן לאחר שהחותמים הצהירו בפניו שהשטר שעליו הם עומדים לחתום נערך בידם ומרצונם החופשי.

14. זיהוי פרטים

זיהה הרשם או הנציג את החותמים על שטר המשכנתה, ונמסרה הצהרתם כאמור בתקנה 13, ירשום הרשם את פרטי הזיהוי על גבי השטר.

15. חתימת שטר המשכנתה

נתמלאו התנאים המפורטים בתקנות 12, 13 ו-14, יחתמו הצדדים על השטר בפני הרשם או הנציג והוא יאמת את חתימתם כאמור בשטר.

16. רישום השטר

(א) הוגש השטר לרשם כדין, ירשום הרשם בפנקס הרישום את מספר השטר, פרטי בעל המשכנתה, סכום המשכנתה, תאריך השטר, ושעת קבלתו.
(ב) השטר יישמר במשרדי הרשם.

17. אגרות

בעד רישום משכנתה, העברתה, תסובתה, תיקונה, הגדלתה או פדיונה וכן בעד אישור העתקי מסמכים בידי הרשם או עיון בפנקסיו תשולם אגרה לפי הענין כמפורט לכל פעולה בתוספת השלישית.

18. הצמדה למדד

(תיקון התשס"ז)

סכומי האגרות הנקובים בתוספת השלישית ישתנו ב-1 בינואר של כל שנה (להלן - יום השינוי), לפי שיעור השינוי של מדד המחירים לצרכן שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן - המדד) בחודש נובמבר שקדם ליום השינוי, לעומת המדד שפרסמה בחודש נובמבר שקדם ליום השינוי הקודם; סכומים שהשתנו כאמור, יעוגלו לשקל החדש השלם הקרוב.

פרק רביעי: הוראות כלליות

19. עונשין

העובר על הוראה מהוראות תקנות אלה, דינו - מאסר שישה חודשים או קנס.

20. שמירת דינים

תקנות אלה באות להוסיף על הוראות כל דין אחר ולא לגרוע מהן.

21. ביטול

תקנות הספנות (כלי שיט) (בניה ורכישה של כלי שיט ומשכנתאות עליהם), התשכ"א-1961 - בטלות.

תחילתן של תקנות אלה 30 ימים מיום פרסומן.

כל תעודה, בקשה, או מסמך אחר, כל רישום, מינוי או פעולה אחרת שנעשו לפי החוק לפני תחילתן של תקנות אלה, דינם - כדין תעודה, בקשה, מסמך, רישום, מינוי או פעולה שניתנו או נעשו לפי תקנות אלה.

2 תוספת ראשונה

1 תוספת שניה

2 תוספת ראשונה

(תקנה 3)

1 תוספת שניה

(תקנה 11)

תוספת שלישית

תוספת שלישית

(תקנה 17)

בתוספת זו, "משכנתה" - משכנתה על כלי שיט.

1. אלה האגרות שיש לשלמן בעד רשום בפנקס הרישום:

(1) שטר משכנתה - 852 שקלים חדשים;

(2) שטר משכנתה בסכום הכולל של היתרות הבלתי מסולקות של שתי משכנתאות או יותר הנעשות בין הצדדים

למשכנתאות אלה ובמעמד פדיון - 852 שקלים חדשים;

(3) שטר העברת משכנתה או חישוב תסובתה - 852 שקלים חדשים;

(4) שטר תיקון משכנתה - 852 שקלים חדשים;

(5) שטר הגדלת משכנתה - 852 שקלים חדשים.

2. (1) בעד עותק מאושר בידי הרשם או הנציג, של כל אחד מהשטרות המפורטים בסעיף 1 לעיל שנחתם לפני הרשם או

הנציג, תשולם אגרה של 431 שקלים חדשים, ואולם כל צד לשטר זכאי לקבל ממנו עותק אחד מאושר כאמור - בלא אגרה;

(2) בעד אישור העתק מכל שטר מהשטרות המפורטים בסעיף 1 לעיל תשולם אגרה של 431 שקלים חדשים;

(3) בעד עיון בפנקס הרישום תשולם אגרה של 134 שקלים חדשים.

כ"ו בחשון התשס"ב (12 בנומבר 2001)

אפרים סנה

שר התחבורה

[1]. ק"ת 6150, התשס"ב (5.2.2002), עמ' 396 (ת"ט בק"ת 699, התשס"ג, עמ' 47).

תיקונים: ק"ת 6208, התשס"ג (21.11.2002), עמ' 186;

ק"ת 6221, התשס"ג (16.1.2003), עמ' 431 [התשס"ג (מס' 2)];

ק"ת 6438, התשס"ו (24.11.2005), עמ' 106;
ק"ת 6453, התשס"ו (15.1.2006), עמ' 350 [התשס"ו (מס' 2)];
ק"ת 6539, התשס"ז (26.11.2006), עמ' 334;
ק"ת 6548, התשס"ז (31.12.2006), עמ' 414 [התשס"ז (מס' 2)];
ק"ת 6605, התשס"ז (26.7.2007), עמ' 1066 [התשס"ז (מס' 3)];
ק"ת 6631, התשס"ח (24.12.2007), עמ' 242;
ק"ת 6738, התשס"ט (1.1.2009), עמ' 304;
ק"ת 6840, התש"ע (24.12.2009), עמ' 303;
ק"ת 6958, התשע"א (29.12.2010), עמ' 409 (ת"ט בק"ת 6962, התשע"א, עמ' 482);
ק"ת 7074, התשע"ב (8.1.2012), עמ' 541;
ק"ת 7208, התשע"ג (8.1.2013), עמ' 573;
ק"ת 7329, התשע"ד (14.1.2014), עמ' 526;
ק"ת 7474, התשע"ה (5.1.2015), עמ' 622;
ק"ת 7600, התשע"ו (7.1.2016), עמ' 542;
ק"ת 7761, התשע"ז (12.1.2017), עמ' 532;
ק"ת 7926, התשע"ח (9.1.2018), עמ' 792;
ק"ת 8149, התשע"ט (15.1.2019), עמ' 1820;
ק"ת 8321, התש"ף (7.1.2020), עמ' 384;
ק"ת 9079, התשפ"א (10.1.2021), עמ' 1472;
ק"ת 9941, התשפ"ב (24.1.2022), עמ' 1807.

[2]. התוספת, הכוללת טפסים שונים - הושמטה.

//